

ISSN 2311-9306

Науково-практичний журнал

ЕКОНОМІЧНІ
С Т У Д І Й

3(25)

2019

ISSN 2311-9306

ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ECONOMICS STUDIES

3 (25) – 2019

Львів
2019

ЕКОНОМІЧНІ СТУДІЇ

Науково-практичний журнал

3 (25) вересень 2019

Засновники журналу:

Львівська економічна фундація

Про журнал:

Економічні студії
(Economics studies)

Періодичність виходу:

четири рази на рік.

Мова видання:

українська, російська, англійська

ISSN: 2311-9306

Свідоцтво про реєстрацію ЗМІ:

КВ № 20515-10315

від 20 грудня 2013 р.

Журнал включено до міжнародної
наукометричної бази Index Copernicus

Адреса для листування:

Науково-практичний журнал

«Економічні студії»

а/с 341, м. Львів, 79000

www.lef.lviv.ua

info@lef.lviv.ua

Tel: +38 (063) 204 34 31

Науково-практичний журнал «Економічні студії» присвячений актуальним проблемам розвитку сучасної економіки та пропонує своїм читачам розмایття високоякісної інформації в галузі економічної науки.

Видання має тематичну спрямованість в межах таких наукових спеціальностей, як світове господарство і міжнародні економічні відносини; економіка та управління національним господарством; економіка та управління підприємствами; розвиток продуктивних сил та регіональна економіка; економіка природокористування; гроші, фінанси і кредит; демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика та інші галузі економічної науки.

Цільова аудиторія журналу: вчені, викладачі, докторанти, аспіранти, студенти, економісти, бухгалтери, державні службовці та всі, кого цікавить економічна тематика.

Відповіальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назви підприємств, організацій, установ та за порушення прав інтелектуальної власності інших осіб несуть автори статей. Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладаються на неї ніяких зобов'язань. Передруки і переклади дозволяються лише за згодою автора та редакції журналу. Автори зберігають за собою всі авторські права і одночасно надають журналу право першої публікації, що дозволяє поширювати даний матеріал із зазначенням авторства та первинної публікації в даному журналі.

Редактор, коректор – Ю.С. Павленко

Комп'ютерна верстка – І.І. Стратій

Віддруковано:

Видавничий дім «Гельветика»
Україна, м. Херсон, вул. Паровозна 46-а
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.

Підписано до друку 30.09.2019.

Формат 60x84/8. Папір офсетний.
Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Оол.-вид. арк. 24,18. Ум. друк. арк. 23,17.
Наклад 100 прим.
Замовлення № 1019/208.

ЗМІСТ

СВІТОВИЙ ДОСВІД СТВОРЕННЯ СПІЛЬНИХ ЦІНОСТЕЙ ДЕРЖАВИ, БІЗНЕСУ ТА СУСПІЛЬСТВА Герасименко О.В., Наврусович Ю.В.	9
СУЧАСНИЙ СТАН ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ Гнатюк О.П.	13
КОУЧИНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ Декалюк О.В.	17
АНАЛІЗ ТОВАРНОГО АСОРТИМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА Дем'яненко Н.В., Козловець Є.В.	21
ОРГАНІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ТА ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА Дем'яненко Н.В., Поліщук А.А., Мирошниченко А.В.	24
СТАН ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ТЕНДЕНЦІЇ ЇЇ РОЗВИТКУ Державська А.В.	27
МОНІТОРИНГ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ Дзюба О.М.	32
ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ В УКРАЇНІ У ПРОЦЕСІ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕПОЗИТНИХ ОПЕРАЦІЙ Добровольська О.В., Землякова І.С.	37
ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА НАСЕЛЕННЯ Жилін О.В., Кірєйцева О.В.	41
МОДЕЛЬ ЯКОСТІ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА В КОНКУРЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩЕ Захаров В.А.	47
СІЛЬСЬКИЙ ТУРИЗМ ЯК ФОРМА ЗАЙНЯТОСТІ ТА ФОРМУВАННЯ СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ НА СЕЛІ Збарський В.К., Грибова Д.В.	54
ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ УКРАЇНИ: РИЗИКИ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ Іршак О.С., Дубик О.І.	59
СУТНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ТА АСПЕКТИ ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ Камінська Т.В.	65
DIGITALIZATION RISKS: CLASSIFICATION AND PROTECTION (ON AN EXAMPLE OF BANKS ACTIVITY) Kryvtsun I.M.	69
РІВЕНЬ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ВИРОБНИКАХ ВИРОБІВ З ПЛАСТМАС УКРАЇНИ Кукоба В.П., Чебакова Т.О.	72
ПОДАТОК НА ВИВЕДЕНИЙ КАПІТАЛ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ Лаврова О.О., Мальованна Т.П.	76
МЕХАНІЗМ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ Ляховець Н.В.	80
ЗАСТОСУВАННЯ ДОСВІДУ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН, ЩОДО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ Маліновська О.Я., Терентій Х.М.	84
ОГЛЯД МАТЕМАТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗСП ТА РОЛЬ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ДЛЯ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА Мартинова О.В.	89

КООПЕРУВАННЯ, ЯК ПРИОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ РИНКУ КРЕДИТНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ Наталич О.С.....	94
ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ЗА УМОВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ Оліх Л.А.....	100
АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЛОГІСТИЧНИМИ ПОТОКАМИ ФІНАНСОВОЇ УСТАНОВИ Панасюк В.М.....	104
АНАЛІЗ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ Писаренко С.В., Крупа О.П., Шиков О.С.....	109
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА Полісва А.Ю.....	114
ЗАПОБІГАННЯ ГЕНДЕРНЕГО НАСИЛЬСТВА ТА ДИСКРИМІНАЦІЇ ЖІНОК НА РИНКУ ПРАЦІ Прокопій Д.А.....	119
ЕМОЦІЙНИЙ МАРКЕТИНГ, МАРКЕТИНГ ВРАЖЕНЬ ТА МАРКЕТИНГ ЕМОЦІЙ: ТОТОЖНОСТІ ТА ВІДМІННОСТІ ПРИ ПРОСУВАННІ БРЕНДІВ Радкевич Л.А.....	123
ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ ПЕРСОНАЛУ В ПІДВИЩЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ГАЛУЗІ Ровенська В.В., Яровенко О.М.....	128
СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ В СУЧASNOMU EКОНОMІЧNOMU SEREDOViЩI Сакун Г.О., Станкевич І.В., Калугіна Н.А.....	134
АНАЛІЗ СТАНУ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗMU В СІЛЬСЬКИХ ТЕРІТОРІЯХ Світлична А.В., Степанова М.Ю.....	139
ЗАОЩАДЖЕННЯ В СИСТЕМІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ РЕСУРСІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ УКРАЇНИ Сидор І.П., Петрушка О.В	143
ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ Скрипник Г.О., Примачок Г.В.....	148
ОСНОВНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ТАРИФНОЇ ПОЛІТИКИ НА ПОСЛУГИ ГАЗОРОЗПОДІЛЬНИХ КОМПАНІЙ Столяр О.О.....	154
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА Тесак О.В.....	158
ЦИФРОВА ЛОГІСТИКА ЯК МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОЇ ТРАНСПОРТНО-ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ (НА ПРИКЛАДІ КАРПАТСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ) Трушкіна Н.В.....	161
СУТНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО СТИМУЛОВАННЯ ТОП-МЕНЕДЖЕРІВ ТА ЙОГО ОСНОВНІ ВИДИ Тутова А.С.....	165
ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКУ В ПРОЦЕСІ ІНВЕСТУВАННЯ У РОЗВИТОК ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА Ходаківська М.....	169
ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ В УКРАЇНІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ Чалик Ю.О.....	173
УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМИ РЕСУРСАМИ БАНКУ Шелест О.Л., Корніщенко Н.О.....	178

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ У СИСТЕМІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ Шелест О.Л., Олійник К.Р.....	182
ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЙ РОЗВИТКУ БАНКУ Шелест О.Л., Жогло О.М.....	186
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ СТРУКТУРОЮ КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА Шелест О.Л., Курганський О.В.....	190
АНАЛІЗ ПОВЕДІНКИ СПОЖИВАЧА МЕТОДОМ «КАРТА ШЛЯХУ КЛІЄНТА» ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЙОГО ЕФЕКТИВНОСТІ Шпилько К.С.....	193
ОЦІНКА СТАНУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ БОРОТЬБИ З ПРАВОПОРУШЕННЯМИ МИТНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ТА КОНТРАБАНДОЮ: АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ МИТНОЇ СТАТИСТИКИ Яковець Т.А.....	197
КАДРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВ: ВИЗНАЧЕННЯ З УРАХУВАННЯМ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ Ястремська О.М.....	202

МОНІТОРИНГ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ MONITORING OF PUBLIC PROCUREMENT

Дзюба О.М.

кандидат економічних наук, доцент,
Вінницький торговельно-економічний інститут
Київського національного торговельно-економічного університету

Dziuba O.M.

Ph.D. in economics, Associate Professor,
Vinnytsia Institute of Trade and Economics
of Kyiv National University of Trade and Economics

У статті розглянуто особливості проведення моніторингу публічних закупівель державною аудиторською службою України. Наведено аналіз поняття «моніторинг закупівлі» в нормативних документах, що стосувались державних та публічних закупівель в різні періоди. В статті приділено увагу підставам для проведення моніторингу, особлива увага зосереджена на ризик індикаторах як однієї з підстав для проведення моніторингу закупівель. Особлива увага приділена етапам проведення моніторингу, виділено основні строки та визначено дії контролюючих органів та замовника під час моніторингу. В статті окрім зазначеного підстави для проведення перевірки за результатами проведеного моніторингу та особливості моніторингу при умові оскарження процедури закупівель до Антимонопольного комітету України.

Ключові слова: публічні закупівлі, моніторинг публічних закупівель, перевірка, ризик індикатори, порушення.

В статье рассмотрены особенности проведения мониторинга публичных закупок государственной аудиторской службой Украины. Приведен анализ понятия «мониторинг закупок» в нормативных документах, которые касались государственных и публичных закупок в разные периоды. В статье уделено внимание основаниям для проведения мониторинга, особое внимание сосредоточено на риске индикаторах как одного из оснований для проведения мониторинга закупок. Особое внимание удалено этапам проведения мониторинга, выделены основные сроки и определены действия контролирующих органов и заказчика во время мониторинга. В статье отдельно указаны основания для проверки по результатам проведенного мониторинга и особенности мониторинга при условии обжалования процедуры закупок в Антимонопольный комитет Украины.

Ключевые слова: публичные закупки, мониторинг публичных закупок, проверка, риск индикаторы, нарушения.

The features of public procurement monitoring by the State Audit Service of Ukraine are considered in the article. The analysis of the concept of "procurement monitoring" in the normative documents concerning public and public procurement in different periods is presented. The article focuses on the bases for monitoring, and focuses on risk indicators as one of the bases for procurement monitoring. Particular attention is paid to the stages of monitoring, the main terms are highlighted and actions of the controlling bodies and the customer during the monitoring are defined. The article separately specifies the grounds for carrying out the audit on the results of the conducted monitoring and the peculiarities of monitoring provided that the procurement procedure is appealed to the Antimonopoly Committee of Ukraine.
Keywords: public procurement, monitoring of public procurement, verification, risk indicators, breaches.

Постановка проблеми. Публічні закупівлі в Україні все ще перебувають в процесі їх реформування та приведення до міжнародних стандартів. Одним з найбільш важомих досягнень з часу прийняття Закону України «Про публічні закупівлі» можна вважати внесення змін до закону в частині проведення моніторингу публічних закупівель. Загальна характеристика змін у проведенні моніторингу публічних закупівель дає можливість стверджувати про прозорість процесу моніторингу та запобігання порушенням при здійсненні публічних закупівель. Однак недостатньо тривалий термін проведення моніторингу публічних закупівель за новими правилами зумовлює необхідність проведення наукового дослідження та аналізу практичного використання інструментів моніторингу.

Огляд (аналіз) останніх досліджень і публікацій. Постійні законодавчі зміни та ініціативи щодо

державних та публічних закупівель призводять до значної уваги науковців та практиків щодо питань організації та проведення публічних закупівель. Серед авторів, що висвітлюють тему публічних закупівель в своїх публікаціях можна відмітити таких як: Ратушняк Т.В., Откаленко О.М., Горбатюк А.В., Белякова А., Дуброва Я. та інших. Однак, оскільки проведення моніторингу публічних закупівель в сучасному вигляді розпочалося не так давно, визначення особливостей та результатів його проведення є актуальною темою для дослідження.

Формулювання завдання дослідження. Метою дослідження є узагальнення основних особливостей та законодавчих вимог щодо проведення моніторингу публічних закупівель в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно із Законом України «Про публічні закупівлі», публічна закупівля – це придбання замовником

товарів, робіт і послуг у порядку, установленому Законом [1].

Сучасне реформування публічних закупівель в Україні розпочалося в 2016 році, з моменту введення в дію Закону України «Про публічні закупівлі» та триває і досі.

З моменту введення в дію закону активно обговорювались питання можливості проведення контролю або моніторингу публічних закупівель, який би здійснювався ще на етапі проведення процедури, до моменту заключення договору, або проведення розрахунків за заключеними договорами. Такий контроль надавав би можливість запобігти незаконному витрачанню державних коштів.

Оскільки необхідність проведення такого моніторингу була очевидною з 27 січня 2018 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законів України щодо здійснення моніторингу закупівель». З цього часу Державна аудиторська служба України (ДАСУ) та її територіальні органи отримали повноваження щодо моніторингу публічних закупівель на всіх стадіях закупівлі: від оголошення до укладення договору та під час його виконання, скільки ДАСУ є одним з основних контролюючих органів у сфері публічних закупівель, на який покладено обов'язок здійснювати контроль за дотриманням законодавства про закупівлі.

Основним нормативним документом, яким керується ДАСУ в своїй діяльності є Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» від 26.01.1993 № 2939-XII.

До введення в дію змін до Закону України «Про публічні закупівлі» в зазначеному Законі було передбачено такі види державного фінансового контролю як державний фінансовий аудит; інспектування та перевірки державних закупівель. При цьому закупівлі за державні кошти у замовників перевірялися в межах кожного з зазначених видів контролю. В результаті внесених змін кількість видів державного фінансового контролю збільшено до чотирьох та доповнено моніторингом закупівель [2].

Крім того, необхідно зазначити, що процедура проведення ДАСУ та її територіальними органами перевірок закупівель за державні кошти

визначена в Постанові Кабінету міністрів України «Про затвердження Порядку проведення перевірок закупівель Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами і внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України» від 1 серпня 2013 р. № 631. Наведеним порядком передбачено, що результати моніторингу є однією з підстав проведення перевірок закупівель у замовника [3].

Моніторинг закупівлі в сучасних законодавчих реаліях – це аналіз дотримання Замовником законодавства у сфері публічних закупівель на всіх стадіях закупівлі з метою запобігання порушенням [1].

Однак, підходи щодо поняття «моніторинг закупівель» змінювались на кожному з етапів реформування публічних закупівель (табл. 1).

Законом України «Про публічні закупівлі» визначені підстави для проведення моніторингу (рис. 1).

Найбільш невизначеною, неоднозначною та абсолютно новою підставою є проведення моніторингу є використання ризик індикаторів, перелік яких наведено в Наказі Державної аудиторської служби України «Про затвердження методики визначення автоматичних індикаторів ризиків, їх переліку та порядку застосування» від 11.09.2018 № 196. Зазначений наказ містить методику визначення ризик індикаторів та порядок їх застосування [6].

Серед затверджених індикаторів ризику найбільшу питому вагу мають такі індикатори як: використання замовником переговорної процедури закупівлі за відсутності законодавчих підстав, відкриті торги на закупівлю товарів, послуг і робіт проведені з порушенням порядку оприлюднення, розкриття та розгляду тенддерних пропозицій, електронного аукціону, договір про закупівлю укладений з порушенням, незастосування процедур закупівлі визначенім Законом України «Про публічні закупівлі», не оприлюднення тенддерної документації, переможець торгів був обраний за відсутності документів тенддерної пропозиції, замовник відхилив тенддерні пропозиції всіх учасників, крім переможця [6].

Всі зазначені порушення, при яких спрацьовують ризик індикатори стосуються уникнення процедури відкритих торгів або проведення її з порушеннями.

Таблиця 1

Визначення поняття «моніторинг» за період становлення державних (публічних) закупівель в Україні

№ з/п	Нормативний документ	Визначення поняття «моніторинг закупівель»
1	Про здійснення державних закупівель: Закон України від 01.06.2010 № 2289-VI [4]	Моніторинг закупівель — систематичне спостереження за станом здійснення замовниками державних закупівель, у тому числі аналіз ефективності здійснення цих закупівель.
2	Про здійснення державних закупівель: Закон України від 10.04.2014 № 1197-VII [5]	Моніторинг закупівель - систематичне спостереження за проведенням замовниками процедур закупівель з метою аналізу їх ефективності та належного дотримання і запобігання порушень законодавства у сфері державних закупівель
3	Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII [1]	Моніторинг закупівель - аналіз дотримання замовником законодавства у сфері публічних закупівель на всіх стадіях процедури закупівлі шляхом систематичного спостереження та аналізу інформації за допомогою електронної системи закупівель;

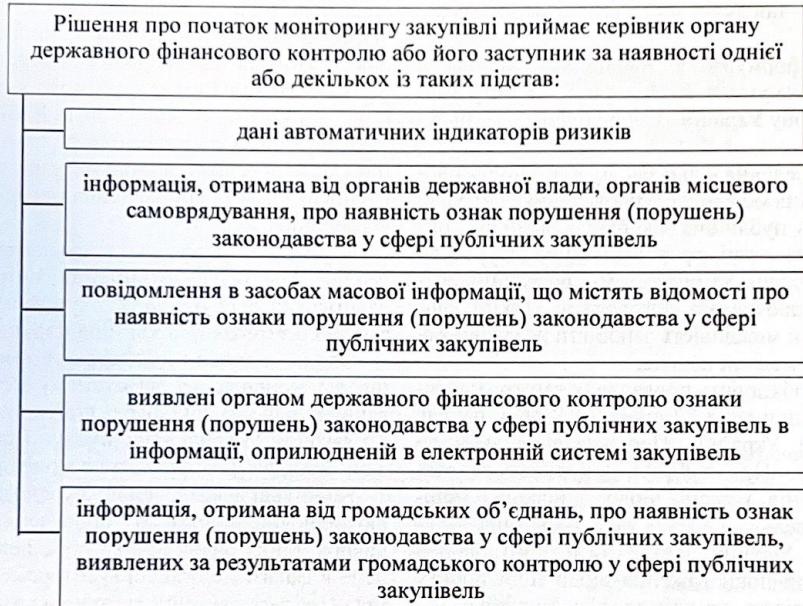

Рис. 1. Підстави для проведення моніторингу

В Законі України «Про публічні закупівлі» наведено основні положення щодо проведення моніторингу (рис. 2).

Так, порядок здійснення моніторингу публічних закупівель умовно можна поділити на певні етапи.

На першому етапі керівник/заступник керівника територіального органу ДАСУ приймає рішення про початок моніторингу закупівлі за наявності однієї

або декількох підстав наведених вище. Затверджене рішення обов'язково підлягає оприлюдненню в електронній системі закупівель протягом 2 робочих днів із зазначенням інформації про номер оголошення про проведення процедури закупівлі та датою його оприлюднення на сайті prozorro.gov.ua та/або номер повідомлення про намір укласти договір та датою його оприлюднення на prozorro.gov.ua; описом під-

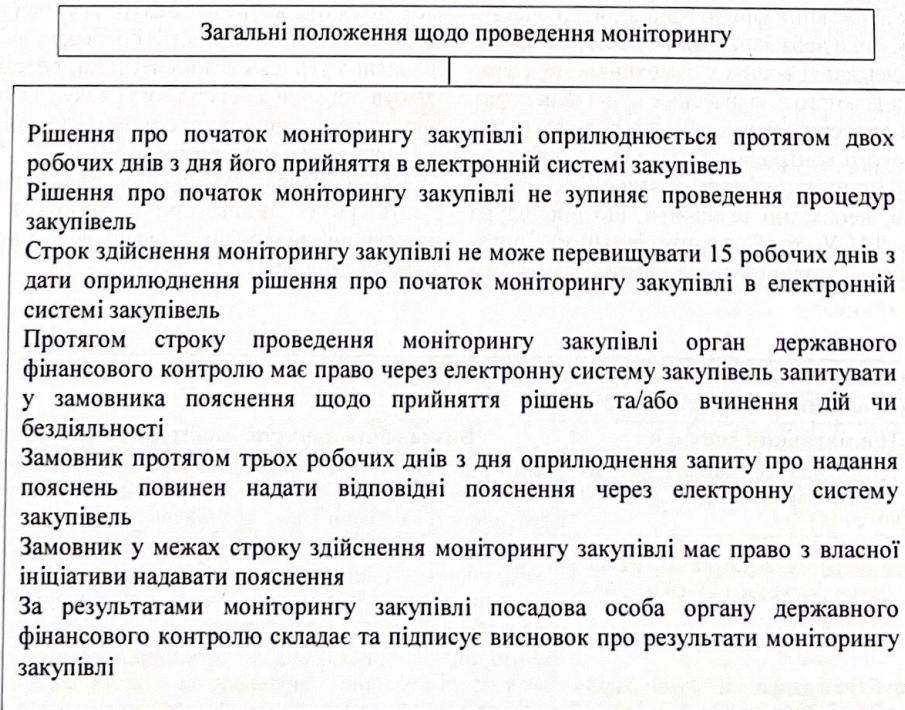

Рис. 2. Загальні положення щодо проведення моніторингу

став для здійснення моніторингу закупівлі. Рішення про початок проведення перевірки не зупиняє закупівлю в електронній системі закупівель.

На наступному етапі відбувається безпосередньо проведення моніторингу. Термін проведення моніторингу не може перевищувати 15 робочих днів після оприлюднення рішення про початок моніторингу в електронній системі закупівель.

Під час моніторингу для аналізу даних, що свідчать про ознаки порушень, ДАСУ може використовувати передбачені на законодавчому рівні джерела (рис. 3).

Під час проведення моніторингу ДАСУ має право через електронну систему закупівель звертатися до Замовника за поясненнями щодо рішень та/або дій чи бездіяльності, що досліджуються під час моніторингу закупівлі. В такому випадку Замовник повинен надати відповідні пояснення в електронному вигляді через особистий кабінет на майданчику протягом 3 робочих днів.

За результатами проведеного моніторингу ДАСУ складає та підписує висновок про результати моніторингу закупівлі, який оприлюднюється в електронній системі закупівель протягом 3 робочих днів. Форма висновку затверджена за законодавчому рівні в Наказі Державної аудиторської служби України «Про затвердження форми висновку про результати моніторингу закупівлі та порядку його заповнення» 23.04.2018 № 86.

У висновку обов'язково зазначаються:

- повне найменування замовника, щодо якого здійснювалася моніторинг закупівлі, його ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України, місцезнаходження;
- найменування предмета закупівлі та його очікувана вартість;
- унікальний номер оголошення про проведення процедури закупівлі, присвоєний електронною системою закупівель, та дата його оприлюднення на веб-порталі Уповноваженого органу та/або унікальний номер повідомлення про намір укласти договір та дата його оприлюднення на веб-порталі Уповноваженого органу;

– вид процедури закупівель, підстава (підстави), за наявності якої прийнято рішення про початок моніторингу закупівлі;

- дата початку здійснення моніторингу закупівлі;
- дата закінчення моніторингу закупівлі;
- питання, що стало предметом аналізу дотримання замовником законодавства у сфері публічних закупівель;
- перелік проаналізованих документів та інформації, інші дії органу державного фінансового контролю, яких було вжито відповідно до законодавства для забезпечення проведення моніторингу закупівлі;
- опис порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель, виявленого (их) за результатами моніторингу закупівлі;
- висновок про наявність чи відсутність порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель за кожним із питань, що аналізувалися [7].

Після оприлюднення висновку, при умові, що порушення виявлено Замовник має право протягом 3 робочих днів одноразово звернутися через електронну систему закупівель до ДАСУ за роз'ясненням змісту висновку та своїх зобов'язань, визначених у ньому. Далі, протягом 5 робочих днів після оприлюднення висновку Замовник має оприлюднити за допомогою електронної системи закупівель один з варіантів інформації: інформацію та/або документи про усунення порушення, аргументовані заперечення, інформацію про причини неможливості усунення порушень.

У ДАСУ не буде підстав для притягнення представників Замовника до відповідальності при умові підтвердження факту усунення порушень через протягом 5 робочих днів після оприлюднення відповідної інформації.

У випадку якщо замовник не згоден з інформацією наведеною у висновку, може оскаржити рішення в судовому порядку протягом 10 робочих днів, про що обов'язково зазначаєте в електронній системі закупівель протягом наступного робочого дня з дня оскарження висновку до суду.

Одним з результатів моніторингу може бути рішення ДАСУ про проведення перевірки закупівель. Підстав для цього визначено декілька.

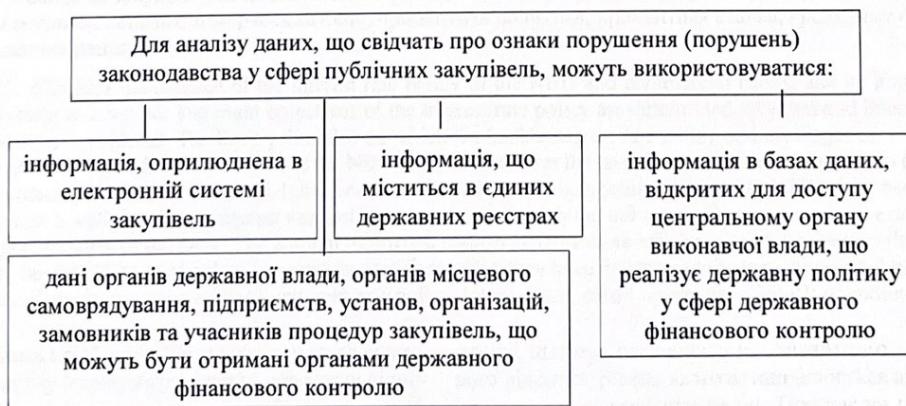

Рис. 3. Джерела для аналізу даних при проведенні моніторингу закупівель

Першою підставою є те, що замовник не усунув порушення, визначене у висновку про результати моніторингу закупівлі, і таке порушення матиме негативний вплив для бюджетів, а також висновок не оскаржено до суду. Ще однією підставою є виявлення під час моніторингу закупівлі порушень щодо невідповідності опублікованих в електронній системі закупівель умов договору про закупівлю змісту тендерної пропозиції переможця процедури закупівлі за результатами аукціону (у тому числі ціни за одиницю товару) або ціни пропозиції участника у разі застосування переговорної процедури закупівлі. Також призведе до перевірки якщо замовник не усунув порушення, визначене у висновку, і таке порушення призвело до невиконання ним вимог Закону України «Про публічні закупівлі», а також висновок не оскаржено до суду [3].

Впливає на перебіг моніторингу закупівлі і її оскарження до Антимонопольного комітету України (АМКУ).

Так, якщо АМКУ прийнято до розгляду скаргу, ДАСУ не приймає рішення про початок моніторингу закупівлі щодо тих порушень/обставин/підстав, які були або є предметом розгляду АМКУ, незалежно від прийнятого Антимонопольним комітетом рішення щодо таких порушень/ обставин/підстав.

У випадку, якщо АМКУ прийнято до розгляду скаргу, після прийняття рішення про початок моніторингу закупівлі чи після опублікування висновку то протягом наступного робочого дня після розміщення скарги ДАСУ до моменту опублікування рішення АМКУ зупиняє своє рішення з відповідним повідомленням через електронну систему закупівель.

Висновки. Проведений аналіз законодавчих змін щодо проведення моніторингу публічних закупівель дозволив зробити висновок, що діючий порядок має ряд позитивних переваг, серед яких основними є те, що вся процедура моніторингу здійснюється за допомогою електронної системи закупівель, процедура закупівлі при цьому не зупиняється, а сам моніторинг націленний на запобігання порушенням, а не покарання замовників по факту проведення процедури закупівлі. Однак, залишаються не досконало вивчені нововведення такі як застосування ризик індикаторів та проведення моніторингу в результаті повідомлення в засобах масової інформації, що містять відомості про наявність ознак порушення (порушень) законодавства у сфері публічних закупівель, що може привести до замовного наклепу на замовників.

Література:

1. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19> (дата звернення: 02.09.2019).
2. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12> (дата звернення: 03.09.2019).
3. Про затвердження Порядку проведення перевірок закупівель Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами і внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 631 / Кабінет міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/631-2013-p> (дата звернення: 03.09.2019).
4. Про здійснення державних закупівель: Закон України від 01.06.2010 № 2289-VI / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2289-17> (дата звернення: 02.09.2019).
5. Про здійснення державних закупівель: Закон України від 10.04.2014 № 1197-VII / Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1197-18> (дата звернення: 02.09.2019).
6. Про затвердження методики визначення автоматичних індикаторів ризиків, їх переліку та порядку застосування: Наказ Державної аудиторської служби України від 11.09.2018 № 196 / Державна аудиторська служба України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1113-18> (дата звернення: 04.09.2019).
7. Про затвердження форми висновку про результати моніторингу закупівлі та порядку його заповнення: Наказ Державної аудиторської служби України від 23.04.2018 № 86 / Державна аудиторська служба України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0654-18> (дата звернення: 04.09.2019).